

Groene stad aan de Westerscheldemonding

Beleidsplan voor het openbaar groen in Vlissingen
2008-2015

Oplegnotitie groenbeleidsplan gemeente Vlissingen 2008-2015

Advies:

Instemmen met de volgende beslispunten:

Ambitie 4.2.1 Een robuuste hoofdgroenstructuur

- de ter beschikking staande planologische en financiële middelen inzetten om de robuuste hoofdgroenstructuur, zoals afgebeeld op kaart 1, te realiseren en in stand te houden.
- Vasthouden aan de landschappelijke uitgangspunten uit de visie “Ieder uniek en samen sterk”
- de ecologische - en visuele kwaliteiten, gebruiksmogelijkheden en veiligheid van de waterlopen optimaliseren door het herinrichten van de oevers.
- de laanboomstructuren van de stads- en wijkontsluitingswegen versterken.
- aanwijzen en planten van toekomstbomen en deze fysieke en planologische bescherming bieden

Ambitie 4.2.2 Duurzame inrichting en duurzaam beheer

- Openbaar groen vormt een ‘onderlegger’ waarop verschillende, in de tijd wisselende, recreatieve functies een plaats kunnen krijgen
- Het openbaar groen wordt zo ingericht dat het noodzakelijke onderhoud efficiënt uitvoerbaar is.
- Het gebruik van chemische middelen beperken door onderhoudsintensieve elementen zeer selectief toe te passen
- “Natuurontwikkeling” vindt alleen plaats op locaties waar voldoende ruimte beschikbaar is.

Ambitie 4.2.3 Groen voor en van de bewoners

- In nieuwe plannen en reconstructiegebieden buiten de binnenstedelijke kern wordt minimaal 75 m² openbaar groen per woning gerealiseerd
- Stimuleren van bewonersinitiatieven.

Ambitie 4.2.4 Afstootbaar groen

- De inventarisatie afstootbaar groen herzien en bewoners die in aanmerking komen voor de aankoop van afstootbaar groen actief benaderen.

Financiën

- Het budget voor het beheer en onderhoud van openbaar groen verhogen van ± € 1,13 naar € 1,35 per m²
- Afdeling Beheer ontwikkelt een beheerplan met daaraan gekoppelde werkplannen op basis waarvan de Raad keuzes kan maken ten aanzien van onderhoudsniveaus en bijbehorende kosten.
- Voor groot onderhoud en herinrichten openbaar groen jaarlijks € 269.500 reserveren in de programmabegroting

Groene stad aan de Westerscheldemonding

Beleidsplan voor het openbaar groen in Vlissingen
2008-2015

Groenbeleidsplan Vlissingen

Inhoudsopgave

1. Inleiding	blz. 01
2. Evaluatie Groenstructuurplan verleden en heden - projectenlijst	blz. 02
3. Het groen in Vlissingen	blz. 03
3.1 Belangrijke en/of opvallende elementen in het Vlissingse groen	blz. 03
3.2 Feiten en cijfers	blz. 05
3.3. Indeling van het groen	blz. 06
3.4 Waarden en betekenissen	blz. 07
4. Doelstellingen, ambities en thema's	blz. 10
4.1 Doelstellingen	blz. 10
4.2 Ambities	blz. 10
4.2.1 Een robuuste hoofdgroenstructuur	blz. 10
4.2.1.1 Groen netwerk	blz. 12
4.2.1.2 Bolwerken en poorten	blz. 12
4.2.1.3 Waterrijk	blz. 12
4.2.1.4 Lange lijnen	blz. 12
4.2.1.5 Groene punten	blz. 13
4.2.2 duurzame inrichting en duurzaam beheer van het groen	blz. 14
4.2.2.1 Groene onderlegger	blz. 15
4.2.2.2 Heel en schoon	blz. 15
4.2.2.3 Spuiten? Liever niet!	blz. 15
4.2.2.4 Leve de natuur	blz. 15
4.2.3 groen voor en van de bewoners	blz. 17
4.2.3.1 Ruimte voor iedereen	blz. 18
4.2.3.2 Samen werken	blz. 18
4.2.4 Terug naar de basis	blz. 19
4.2.4.1 Van openbaar naar privé	blz. 19
5. Actieprogramma	blz. 20
6. Financiën	blz. 21
Bijlagen	
1. Raakvlakken gemeentelijk groenbeleid met overig beleid	
2. De verschillende groentypen in Vlissingen	
3. Bomen voor Vlissingen	
4. Inrichting van hondenrenveldjes	
5. Standaard inrichting boomgroeiplaats in verharding	

1. Inleiding

In 1999 is het “Groenstructuurplan Verleden en heden” vastgesteld door de gemeenteraad van Vlissingen. Aanleiding vormde de onrust die was ontstaan naar aanleiding van de nota “Bouwen waar het kan”. In die nota worden (ook groene) ruimten in de stad benoemd als mogelijke bouwlocatie. De gemeenteraad achtte het van belang om de status van het openbaar groen vast te stellen en zonodig ook veilig te stellen. Dat heeft geleid tot de vaststelling van het groenstructuurplan.

Nu, acht jaar later, bestaat er behoefte aan een herijking van de toen vastgestelde uitgangspunten. Het nu voorliggende groenbeleidsplan schetst op hoofdlijnen de mogelijkheden voor het uitbouwen, versterken en waar nodig aanpassen van de hoofdgroenstructuur van de gemeente Vlissingen.

Stad aan de Westerscheldemonding

Vlissingen is een maritieme stad aan de monding van de Westerschelde. De gemeente Vlissingen omvat de kernen Vlissingen, West- en Oost-Souburg en Ritthem. De stad dankt haar bekoring, haar opbouw, haar karakter en aantrekkingskracht aan de ligging aan zee. Vlissingen is dan ook een levendige bad- en toeristenplaats met unieke boulevards, fraaie stranden en grenst aan (een deel van het) Nationaal Landschap Zuidwest Nederland en aan het Natura 2000 gebied “Westerschelde en Saeftinge”.

De stad kent een roerige geschiedenis waarbij overstromingen en oorlogen hun tol eisten. De geografische ligging en de geschiedenis hebben een sterke invloed op het groen in Vlissingen gehad. Oude parken en oude bomen zijn als gevolg van overstromingen en oorlogsgeweld schaars binnen de gemeente. Om het groen in stand te houden zijn de juiste voorwaarden noodzakelijk. Want zonder zorg en aandacht voor het gevarieerde stadsgroen bestaat het risico dat het groen beetje bij beetje verdwijnt of een andere bestemming krijgt en daarmee verdwijnen ook mogelijkheden voor sport en spel en verarmt de natuur binnen het stedelijke milieu.

Dynamische stad

Vlissingen, bruisend als de branding! Deze slagzin geeft al aan dat Vlissingen een dynamische stad is. Er gebeurt veel! Tal van festivals. Maar ook bouwactiviteiten, stadsuitbreidingen en ontwikkeling van bedrijventerreinen. Allemaal kansen maar vaak ook bedreigingen voor het stedelijk groen. Activiteiten die bestuurders en plannenmakers dwingen tot het maken van keuzes. Keuzes die ook het groen raken. Om de juiste afweging te maken ten aanzien van het groen biedt dit groenbeleidsplan richtlijnen.

2. Evaluatie Groenstructuurplan Verleden en Heden.

2.1 visies en projecten

In het groenstructuurplan Verleden en Heden zijn visies en projecten opgenomen. In de volgende tabel zijn de gebieden en de huidige stand van zaken van de projecten weergegeven. In de laatste kolom 'stand van zaken' zijn de (gedeeltelijk) gerealiseerde projecten groen gemarkeerd.

GEBIED EN VISIE	PROJECTEN	REALISATIE VIA/IN KADER VAN	STAND VAN ZAKEN
Kust 1. Behoud van maritiem karakter van strand, duin, bos en dijk. 2. Versterken Spuistraat, Bellamypark als ruimtelijke verbinding tussen Spuikom en groene boulevard 3. behouden en waar mogelijk vergroten van natuurlijke betekenis Nollebos/Westduin in samenhang met omgeving tennispark de Nolle en westelijk deel Spuikom. 4. verweven met stad d.m.v. aantrekkelijke en veilige routes	1. veiligstellen agrarisch gebied tussen de duinen en de Bachlaan i.v.m. zicht op de duinen 2. in kader van bebouwing en inrichting van de Spuikom de lage beplanting op de dijk vervangen door gras verbeteren aansluiting Spuikom op Badhuisstraat en Schuitvaartgracht 3. mogelijkheden begrazingsbeheer Nollebos/Westduin onderzoeken 4. verbeteren aansluiting van het badstrand op de oude wijken via de Sottegemstraat	1. bestemmingsplan 2. inrichting Spuikom inrichting Spuikom 3. in kader van uitvoering milieubeleidsplan en groenstructuurplan 4. uitvoering groenstructuurplan	1. Opgenomen in visie Zwanenburgpark en kustversterkingplan Zwakke Schakels. 2. Integreeren in plannen Spuikom Nieuwe boomstructuur Spuistraat gerealiseerd - 3. gebied is te kleinschalig en te gebruikintensief voor beglazingsbeheer. Project niet uitvoeren. 4. -
Sloeweg 1. verweving met de stad en vergroten zichtbaarheid van de stad 2. versterken doorgaand karakter d.m.v. groenstructuur 3. behoud natuurlijk karakter bermen	1. verwijderen onderbeplanting en bosplantsoen versterken zichtbaarheid stad door in beschikbare ruimten bebouwingsfront te richten op Sloeweg 2. omvormen beplanting Sloeweg tot begeleidende bomenrijen 3. behoud van extensief bermbeheer	1. beheerswerkzaamheden, reconstructie Sloeweg aanleg S14, realisering Lammerenburg, nieuwbouw (sportvelden) en inbreiding (bestaande wijken) 2. uitvoering groenstructuurplan 3. beheerswerkzaamheden	1. gerealiseerd in voorbereiding (Baskensburg III) 2. gerealiseerd/ in uitvoering 3. gecontinueerd (behoeft echter verdere professionalisering)
Stadspoorten 1. extra aandacht in ontwerp 2. versterken koppen groenstructuur	1. watertoren/bedrijventerrein Buitenhaven: . langs A 58 natuurlijke berm met water en riet . ontwikkelen plan stadspoort 2. Lammerenburg; ontwikkelen van een "kop" op de bomenrijen die de toekomstige S14 begeleiden	1. onderdeel van visievorming stedenbouwkundig plan Buitenhaven 2. onderdeel van stedenbouwkundig plan Lammerenburg	1. (particulier) kunstcentrum watertoren in realisatie Verdere realisatie in kader van ontwikkeling Edisonpark en Buitenhaven 2. bouwkundige en groene "kop" gerealiseerd

gebied en visie	projecten	realisatie via/in kader van	stand van zaken
Kanaal 1. sterke ruimtelijke lijn met fraaie beplanting continueren tot aan centrum 2. bermen natuurlijker beeld	1. nieuwe toegang tot centrum door verlenging fietspad versterken groene route door continueren kanaalbeplanting en inrichting oevers als verblijfsgebied	1. onderdeel van reconstructieplannen in stad, plannen voor KSG	1. doortrekking Koningsweg/fietspad gerealiseerd. Laanboomstructuur in uitwerking plan Dokkershaven opgenomen. 2. onderhoud en beheer bermen bij provincie
Watergangen 1. versterken van de herkenbaarheid en structuur van de stad 2. versterken als groene routes	1. herinrichting oevers 2. aanleg verblijfsgebied in de vorm van zitgelegenheden aan het water	1. onderdeel van stedenbouwkundige (reconstructie)plannen. (masterplan Schuitvaartgracht, evt. bebouwing sportvelden Baskensburg, stadsvernieuwing middengebied 2. autonome realisering als uitvloeisel van groenstructuurplan en onderdeel van regulier groenbeheer	1. op diverse plaatsen natuurvriendelijke oevers gerealiseerd. Beleid voortzetten wanneer zich kansen aandienen. 2. diverse vlonders gerealiseerd (o.a. Lammerenburg, Molenweg). Beleid voortzetten wanneer zich kansen aandienen.
Centrum 1. bevorderen gebruiksmogelijkheden en parkkarakter Bellamypark 2. bevorderen aanplant (solitaire) bomen	1. herinrichtingsplan Bellamypark als stedelijk park/plein 2. zoeken naar locaties voor nieuwe bomen, herinrichting pleinen en plekken	1. autonoom plan als uitvloeisel van groenstructuurplan 2. stadsvernieuwing	1. voorbereiding planvorming in 2008 2. behoud monumentale bomen d.m.v. verplanting. Nieuwe boombeplanting voorzien in plan Dokkershaven
Oude wijken 1. versterken gebruikswaarde openbaar groen 2. inbedding van het park in de stedelijke structuur d.m.v. veilige en groene routes	1. opstellen masterplan Schuitvaartgracht . verbeteren beeld beplanting bij entree van het Fort 2. inbedding van het park in de stedelijke structuur d.m.v. veilige en groene routes	1. stadsvernieuwing . onderdeel groenbeheer 2. uitvoering in kader van groenstructuurplan, stadsvernieuwing	1. Deelontwerpen in samenhang met ontwikkeling Middengebied en Baggerplan 2008 in voorbereiding - -
Nieuwe wijken 1. verbeteren interne groenstructuur t.b.v. de oriëntatie binnen de wijken	1. Paauwenburg: benutten watergangen als structuur met een natuurlijk beeld . versterken wijkontsluiting door middel van bomenrijen	1. uitvloeisel van groenstructuurplan . reconstructie wegen, stadsvernieuwing	1. deels gerealiseerd (Paauwenburgweg, de Savornin Lohmanlaan). . diverse projecten gerealiseerd o.a. Noordbeekse weg, Sloeweg

2. vereenvoudigen van snippergroen	2. Bossenburgh en Papegaaienburg: beplanting in grotere eenheden	2. onderdeel regulier groenbeheer	2. enkele projecten gerealiseerd. O.a. Wickenburg, schooltuin 'de Houtuyn', Prattenburg, Noordbeekse weg
gebied en visie	projecten	realisatie via/in kader van	stand van zaken
Oost-Souburg			
1. dorpsstructuur versterken (Karolingische Burg)	1. radiaalwegen beplanten, doorbraken in omwalling maken, binnenterrein herinrichten tot verblijfsruimte	1. stadsvernieuwing, uitvoering in kader van groenstructuurplan	1. Kanaalstraat van nieuwe boombeplanting voorzien
2. versterken dorpshart en Oranjeplein	2. versterken dorpshart en Oranjeplein . eenvoudiger profiel en beplanting Burg. Stermerdinglaan . onderzoek naar versterking van de natuurlijke betekenis drinkputten	2. stedenbouwkundige visie voor Oranjeplein . onderdeel groenbeheer . uitvloeisel van groenstructuurplan	2. Herinrichting Oranjeplein gereed in 2008/09 . vereenvoudiging beplanting gerealiseerd . omgeving vijver Oudewaterlaan heringericht.
Ritthem			
1. bestaande karakteristieke structuur behouden	1. versterken bestaande beplantring (bomenrijen, leilinden en Zeeuwse hagen) . behoud open ruimten dorp	1. onderdeel groenbeheer, landschapsbeheer (waterschap) . vastleggen in bestemmingsplan	1. Verbetering standplaatsen leilinden Dorpsstraat gerealiseerd. Renovatie kerktuin . -

3. Het groen in Vlissingen

Wie Vlissingen niet kent denkt niet direct aan een groene stad.

Wie Vlissingen zegt, denkt toch eerst aan scheepsbouw, havens, boulevards, zee en strand. Kortom: Maritiem, kleurrijk en ongepolijst.

Bij binnenkomst in Vlissingen via de belangrijkste ontsluitingsweg, de Sloeweg, kan het echter niemand ontgaan; Vlissingen betekent ook groen! Inwoners van de gemeente weten dat en zij waarderen het groen in hoge mate maar zijn kritisch over de staat van onderhoud.

3.1 Belangrijke en/of opvallende elementen in het Vlissingse groen

Nollebos/Westduin

Achter de Nolledijk ligt het park Nollebos/Westduin grenzend aan de duinen en het open landelijk gebied. Hier is de ontstaansgeschiedenis van het bos en de confrontatie met de zee voelbaar. De waterpartijen zijn immers resten van de oude stroomgeulen die in 1944 tijdens de inundatie zijn ontstaan. Aan de oostzijde van de stad vormt de zeewering een "Groene boulevard".

Kanaal door Walcheren

Sinds de negentiende eeuw doorsnijdt het Kanaal door Walcheren de gemeente. Karakteristieke bomerijen begeleiden het kanaal.

Watergangen

Met groen omzoomde watergangen dringen vanuit het omringende landschap door tot aan het hart van de stad.

"Walcherse weggetjes"

Typisch Walcherse weggetjes, met hoog opgaande struiken, verbinden hier en daar de jongere wijken met elkaar en vormen verbindingen met het buitengebied.

Karolingische burg

De gereconstrueerde Karolingische burg in Oost-Souburg is een uniek element.

Kerktuinen

De middeleeuwse kerk in Ritthem omzoomd met een sobere, stijlvolle kerktuin vormt een fraai element in het dorp. De middeleeuwse kerk op het Oranjeplein en de Sint Jacobskerk in Vlissingen met ommuurde kerktuinen zijn eveneens fraaie historische objecten.

Oranjeplein

In Oost-Souburg vormt het Oranjeplein met grasvelden en 'oude' bomen een groen plein. In het herinrichtingplan voor het Oranjeplein wordt deze groene sfeer versterkt.

Marnixplein

In West-Souburg ademt het Marnixplein met zijn ruime grasveld, "oude" bomen en aangrenzend de oude begraafplaats, een dorpse sfeer.

Groenbeleidsplan Vlissingen

Park aan de Koudekerkse weg

Deze voormalige 19^e eeuwse begraafplaats vormt een aantrekkelijke groene ruimte en vervult een functie voor omwonenden, personeel en bezoekers van het ziekenhuis. In het park liggen enkele grafmonumenten van bekende Vlissingers.

3.2 Feiten en cijfers

Vrijwel alle 'openbaar' groen in Vlissingen is eigendom van en in beheer bij de gemeente. Een klein deel van het Nollebos/Westduingebied is eigendom van het Waterschap Zeeuwse eilanden maar in beheer bij de Gemeente Vlissingen. Binnen de kern Vlissingen bezit en beheert de woningbouwvereniging l'Escaut ook enkele kleinere groeneenheden.

Er zijn schoolpleinen die eigendom zijn van Archipelscholen maar als openbare speelplek beschikbaar zijn buiten de schooltijden.

De volkstuinvereniging Levenslust beheert een volkstuincomplex aan de Gerbrandystraat aansluitend aan de wijk Lammerenburg.

De kanaaldijken met bomen langs het Kanaal door Walcheren vormen een belangrijk structurerend groenelement. Het eigendom van het kanaal en dijken berust bij de Provincie Zeeland.

De watergangen, die een belangrijk structurerend element vormen binnen de Vlissingse groenstructuur vormen, zijn gedeeltelijk eigendom van het Waterschap Zeeuwse Eilanden. Op termijn worden alle watergangen overgedragen aan het waterschap.

Dit beleidsplan richt zich op het gemeentelijk groen.

Groen (incl. begraafplaatsen) in beheer bij de gemeente Vlissingen	
Bosplantsoen:	45 ha
Heesters, botanische rozen, rozen, bodembedekkers en blokhagen:	25 ha
Grasvelden (gazons en ruw gras)	112 ha
Water:	30 ha
Halfverhardingen:	3 ha
Braakliggende terreinen	10ha
Totaal:	225 ha
Bomen in straten, lanen en parken:	12.400 st.

Woningvoorraad (per 31-12-2005):	20.552
Aantal inwoners (per 31-12-2005):	45.080
Oppervlakte groen per woning (excl. water)	90 m2
Oppervlakte groen per inwoner (excl. water)	41 m2
Kosten groen per inwoner	± € 53,10
Kosten groen per m2	± € 1,13

De hoeveelheid openbaar groen (exclusief water en braakliggende terreinen) per inwoner ligt in Vlissingen ±15% boven de gemiddelde oppervlakte groen per inwoner van 13 (bij Databank Gemeentelijk Groen aangesloten) gemeenten met een inwoneraantal ≥ 30.000 maar ≤50.000

Het onderhoudsbudget voor groen per m2 ligt in de 13 onderzochte gemeenten ± 20% hoger (€ 1,35/m2 in 2006)

3.3. Indeling van het groen

Vlissingen en de bijbehorende kernen ontwikkelden zich oorspronkelijk (vanaf de 7^e eeuw) op de hoger gelegen kreekkruggen. In het relatief laag gelegen gebied ontstonden de landgoederen, wegen en bebouwingsconcentraties op de hoger gelegen, drogere terreingedeelten (de kreekkruggen). Deze ontwikkeling is soms nog herkenbaar in het wegen- en bebouwingspatroon. Voorbeelden hiervan zijn de Karolingische burg/Oranjeplein; de kern Ritthem; Gerbrandystraat/Koudekerkseweg, Middelburgsestraat/Grote Abeele.

Met uitzondering van het gebied Nollebos/Westduin, het buitengebied en enkele groenelementen (Park tegenover het ziekenhuis, Oranjeplein, Marnixplein) is er nauwelijks nog een directe relatie tussen het aanwezige openbaar groentype en de oorspronkelijke bodemopbouw. Door oorlogshandelingen, overstromingen en stadsuitbreidingen is deze relatie dikwijls verloren gegaan. Vooral na de tweede wereldoorlog werden de technische mogelijkheden om grootschalige grondwerkzaamheden uit te voeren en het waterpeil te beheersen steeds groter. Het principe van het bouwen op hoog gelegen plaatsen is sindsdien verlaten en worden laagliggende terreinen opgehoogd. Bij nieuwe stadsuitbreidingen wordt een hoogtepil van minimaal 0 NAP gerealiseerd. Binnen een groot deel van de gemeente Vlissingen geldt een 'vast' waterpeil van 150 – NAP zodat er in het algemeen voldoende drooglegging is. Door lokaal wisselende bodemsoorten (zandig/ lichte zavel op de hogere kreekkruggen tot zware klei in de lagere gebieden) is er op sommige plekken toch wateroverlast omdat het water niet snel in de bodem weg kan zakken.

De verschillende typen openbaar groen laten zich globaal onderscheiden in:

Grote groengebieden	± 892.000 m ²	Verwijderd: 913.300
Wijk- en buurtgroen	± 890.000 m ²	Verwijderd: 913.900
Representatieve locaties	± 54.000 m ²	Verwijderd: 1
Watergangen/waterpartijen	± 298.000 m ² .	
Begraafplaatsen	± 93.000 m ²	Verwijderd: 67.5000
Groen van derden	± 22.000 m ²	Verwijderd:
		Verwijderd: 1.000
Straat- en laanbomen	± 12.400 st.	

In bijlage 2 is een omschrijving van de verschillende groentypen opgenomen.

3.4 Waarden en betekenissen

Aan het groen van Vlissingen kunnen de volgende waarden en betekenissen worden toegekend:

- Ruimtelijke betekenis
- Natuurlijke betekenis
- Gebruikswaarde
- Cultuurhistorische waarde

3.4.1 Ruimtelijke betekenis

Het groen vormt de zachte contramal van de harde, gebouwde omgeving en is van invloed op de ruimtelijke beleving en opbouw van de stad. Het al of niet aanwezig zijn van groenvoorzieningen draagt bij aan de specifieke sfeer van bepaalde wijken en buurten en benadrukt soms de relatie met de geologische opbouw en/of de ontstaansgeschiedenis van de stad. Bijvoorbeeld de Singel die gesitueerd is op de plaats van het glacis van de voormalige stadsbolwerken; de Koudekerkse weg en de Vlissingse straat die op kreekkruggen liggen.

Opvallend zijn de oost-west lopende ontsluitingswegen met begeleidende laanboombeplanting zoals Paul Krugerstraat, President Rooseveltlaan Sloeweg en Nieuwe Zuidbeekse weg. Een patroon dat voortvloeit uit de excentrisch, aan zee, gelegen binnenstad.

In Oost-Souburg valt de concentrische structuur op met de Karolingische burg als middelpunt. Deze structuur wordt doorsneden door de oude, op kreekkruggen gelegen, wegen zoals Vlissingse- en Middelburgse straat en Grote Abeele/Oude Vlissingse weg.

Een aantal elementen springt in het oog;

- kuststrook; strand, duinen, Nollebos/Westduin
- groenzone langs de Sloeweg met aangrenzende sportcomplexen
- Kanaal door Walcheren
- watergangen
- vliedbergen
- Karolingische burg

3.4.2 Natuurlijke betekenis

De natuurkwaliteit van het groen wordt bepaald door de aanwezigheid van diverse soorten planten en dieren (biodiversiteit) in relatie tot de omgeving. Natuur in een bebouwde omgeving lijkt wellicht tegenstrijdig. Toch biedt de stedelijke omgeving kansen voor natuurontwikkeling. Uit onderzoeken blijkt dat de soortenrijkdom in de stad groter kan zijn dan het omringend (agrarisch) gebied. Oude muren, braakliggende terreintjes, bermen en ruigtes bieden een geschikte leefomgeving aan (soms zeldzame) soorten. Op onverwachte plaatsen in het Vlissingse groen groeien bijvoorbeeld Breedbladige Wespenorchis, Grote keverorchis en Cantharellen. Binnen de bebouwde omgeving gaat het echter niet alleen om soorten die specifiek gebonden zijn aan een bepaalde biotoop. Voor de natuurbeleving van de bewoners spelen ook parkjes, bomen en struiken een rol.

Voor versterking van de natuurwaarden is vooral het verbeteren van (groene) verbindingen (zgn. corridors) tussen de grote groengebieden en het buitengebied belangrijk. Planten en dieren kunnen zich via deze ecologische verbindingroutes verplaatsen. In Vlissingen vervullen vooral de watergangen met de begeleidende groenzones, de zogenaamde Walcherse weggetjes en de brede bermen van de stadsautowegen die functie. Verder is het Nollebos/Westduin en het aansluitende duingebied van grote betekenis. De uitvoering van het project Zwakke Schakels trekt echter voor lange tijd een zware wissel op de natuurwaarden in het duingebied.

3.4.3 Gebruikswaarde

De plek bij uitstek voor recreatie voor jong en oud in Vlissingen is en blijft toch vooral het strand. Maar ook het buurt- en wijkgroen op korte afstand van de woning vormt, voor diverse leeftijdsgroepen een belangrijke bron van recreatiemogelijkheden. Zo kunnen Vlissingse jongeren terecht op ruim honderd formele speelplekken. Uitéénlopend van een eenvoudig trapveldje, speelplekken met of zonder toestellen tot enkele multifunctionele sportpleintjes. Deze voorzieningen zijn hoofdzakelijk in het openbaar groen gesitueerd.

Enkele druk gebruikte (groen)voorzieningen zijn:

- Plein obs "Het Mozaïek"
- Multifunctionele speelplek Bermweg
- Multifunctioneel speelterrein Van de Spiegelstraat
- Basketbalpleintje Van Raaltestraat
- Sport-/speelpleintje Assumburg

De hengelsportvereniging Vlissingen pacht een aantal wateren van de gemeente waarin de hengelsport beoefend kan worden. Met uitzondering van één invalidenvissteiger zijn er geen extra voorzieningen voor hengelaars aangebracht.

3.4.4 Cultuurhistorische waarde

Bepalend voor de cultuurhistorische waarde van het groen zijn de factoren als:

- ontstaansperiode en –geschiedenis,
- stijlzuiverheid,
- bekendheid van de architect of ontwerper

Vlissingen is niet in het bezit van landelijk bekende parken of andere groenvoorzieningen. Toch zijn een aantal groenvoorzieningen op lokaal niveau interessant. Veel groenobjecten dateren uit de periode van naoorlogse wederopbouw. De toenmalige Stichting Nieuw Walcheren heeft veel plannen voor de

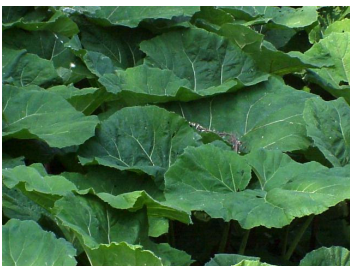
Groenbeleidsplan Vlissingen

herinrichting van het Vlissingse groen gemaakt. Het Nollebos is daar een voorbeeld van.

Het park tegenover het ziekenhuis aan de Koudekerkseweg staat vermeld in “Gids voor de Nederlandse tuin- en landschapsarchitectuur” .

Verder liggen er enkele middeleeuwse vliedbergen binnen de bebouwde kom (in Paauwenburg en Ritthem). In Oost-Souburg liggen enkele oude drinkputten. Aan de drinkput aan de Middelburgse straat is de streeklegende van het Melkmeisje verbonden. De Schuitvaartgracht heeft ooit als verbindingroute over het water een belangrijke rol gespeeld en stamt deels uit de 15^e eeuw.

De Karolingische burg in Oost-Souburg is een reconstructie van een ringwalburg uit de 8^e eeuw. Een deel van de burg vormt een beschermd historisch bodemarchief.

4. Doelstellingen, ambities en thema's

Het gemeentebestuur wil de komende jaren, naast de realisatie van grote projecten zoals Dokkershaven, het Middengebied en de herinrichting van delen van de binnenstad, extra aandacht schenken aan onderhoud van straten, wegen en groen. De afgelopen jaren is het beheer en onderhoud van de openbare ruimte onder druk komen te staan. Dit is zichtbaar in het straatbeeld.

Bij de realisatie van nieuwe projecten wordt veel aandacht geschonken aan beeldkwaliteit en het gebruik van hoogwaardige materialen. Zonder een bij een dergelijk inrichtingsniveau passend onderhoud bestaat het risico dat het effect van deze inspanningen teniet wordt gedaan door een te laag onderhoudsniveau wat een negatief effect heeft op de beleving van de openbare ruimte. Voor een duurzame instandhouding van een goede en kwaliteitsvolle (groene) openbare ruimte is extra inzet noodzakelijk.

4.1 Doelstellingen

Het doel van dit groenbeleidsplan is dat het fungeert als een strategisch plan. Een plan waarin een lange termijnvisie op het groen van de kernen Vlissingen, Souburg en Ritthem is vastgelegd. Dit plan dient als leidraad voor de afdeling Leefomgeving en als referentiekader voor de afdeling Projecten, Strategie en Beleid bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het groenbeleidsplan vormt dus een kader waarbinnen keuzes gemaakt kunnen worden bij:

- het ontwerp, de inrichting, het beheer en onderhoud van het openbaar groen
- ruimtelijke ingrepen die invloed hebben op het openbaar groen binnen de gemeente

4.2 Ambities

4.2.1 Een robuuste hoofdgroenstructuur

Een robuuste hoofdgroenstructuur die de stedenbouwkundige opbouw van de gemeente versterkt en de leefbaarheid van de woon- en werkomgeving vergroot.

De hoofdgroenstructuur van Vlissingen is afgebeeld op kaart 1.

Door de geografische ligging, met een excentrisch gelegen stadshart aan zee en ten noorden daarvan "schillen" met stadsuitbreidingen, is uiteindelijk een kartelige maar abrupte grens met het landschap ontstaan. Slechts op een enkele plaats dringt een "groene lob" vanuit het landschap tot in de stad door.

In de studie 'Ieder uniek en samen sterk' is geadviseerd om de Vlissingse stadsrand als het ware te spiegelen aan Middelburg door het aanbrengen van "bolwerken". De aanzetten hiertoe zijn gegeven in Lammerenburg (Bastion), en de uitbreiding Koopmansvoetpad. Ook in de planontwikkeling van Souburg noord is de bolwerkgedachte opgenomen.

Het Nollebos/Westduin, grenzend aan het duingebied, met een uitloper tot in de grote Spuikom vormt de voornaamste verbinding met het landschap ten westen van de stad. Dit gebied vormt een groen element van stedelijk/regionaal belang. In het kader van het project Zwakke Schakels / kustversterking vinden vanaf 2008/2009 grootschalige kustverdedigingwerkzaamheden plaats in dit gebied.

Groenbeleidsplan Vlissingen

Daarbij is sprake van de versterking van de toeristisch recreatieve functie van dit gebied in samenhang met de mogelijke ontwikkeling van het Zwanenburgpark.

De groenzones langs de Sloeweg vormen een lijnvormige verbinding die het landschap aan de oostzijde van de stad verbindt met het Nollebos/Westduin aan de westzijde (een deel van deze groenzone heeft de bestemming verkeer met het oog op een mogelijke toekomstige rijbaanverdubbeling/-verbreding). Het Kanaal door Walcheren en de spoorlijn vormen een barrière in deze (ecologische) verbindinglijn.

De watergangen die vanuit het landelijk gebied het stedelijk weefsel dooraderen vormen lintvormige verbindingen met het landschap. De oevers zijn dikwijls van een harde beschoeiing voorzien terwijl de begeleidende groenzones vaak marginaal van afmeting zijn en beplant met uitheemse struiken en bomen. Om de visuele en ecologische kwaliteit van de watergangen te vergroten is het gewenst om de groenzones langs de watergangen te verbreden en veilige natuurvriendelijke oevers aan te leggen. Het verwijderen van struiken maakt dat het water beter zichtbaar wordt.

Op een hoger schaalniveau is het behoud van de geleidingszone tussen Middelburg en Vlissingen zoals die in het provinciale 'Omgevingsplan Zeeland 2006-1012' is weergegeven belangrijk.

Thema's van de robuuste hoofdgroenstructuur

- *Groen netwerk*
- *Bolwerken en poorten*
- *Waterrijk*
- *Lange lijnen (boomstructuren)*
- *Groene punten (toekomstbomen)*

Uitwerking thema's

4.2.1.1 Groen netwerk

Het beleid is gericht op het duurzaam in stand houden en versterken van de hoofdgroenstructuur op stedelijk niveau zoals afgebeeld op kaart 1 en op wijkniveau. Groen (inclusief belangrijke bomenrijen) dat deel uitmaakt van de vastgestelde hoofdgroenstructuur wordt vastgelegd in het bestemmingsplan en komt niet in aanmerking voor andere functies tenzij, bij hoge uitzondering, daar dwingende maatschappelijke redenen voor aanwezig zijn. Een besluit om een inbreuk te maken op de hoofdgroenstructuur wordt altijd voorgelegd aan de raad.

4.2.1.2 Bolwerken en poorten

Het continueren van het ingezette beleid (conform de adviezen uit de visie 'Ieder uniek en samen sterk') om de stadsrand door middel van (groene) bolwerken landschappelijk goed in te passen. De belangrijkste stadsentree vanaf de rijksweg A58 met zijn berm en gaat hier over in stedelijk groen. Deze overgang kan geaccentueerd worden in de toekomstige bebouwing van het bedrijventerrein Buitenhaven en Edisonpark. De voorkeur gaat daarbij uit naar een gebied met een open karakter met natuurlijke berm met riet en water.

4.2.1.3 Waterrijk

Watergangen, die vanuit de omgeving het stedelijke gebied dooraderen, vormen lintvormige verbindingen met het landschap. De oevers zijn vaak voorzien van een harde beschouwing en steile oevers. De begeleidende groenzones zijn dikwijls marginaal van afmeting en voorzien van uitheemse struiken en bomen. Om de ecologische en visuele kwaliteit en de veiligheid van de watergangen te vergroten is het gewenst om door te gaan met het al ingezette beleid om natuurvriendelijke oevers aan te leggen en de berm van de watergangen te verruimen. Een belangrijke voorwaarde voor een ruimtelijke versterking van de watergangen is een betere verankering in het stedelijke weefsel. Dit kan door het water beter zichtbaar te maken (door het verwijderen van opgaande heesters), wandelroutes aan de watergangen te koppelen en bij de ontwikkeling van nieuwe wijken en herstructureringsprojecten brede oeverstroken langs de watergangen te situeren. Het beheer en onderhoud van het 'natte profiel' van de watergangen wordt conform het "Waterplan" overgedragen aan het Waterschap Zeeuwse Eilanden.

4.2.1.4 Lange lijnen

Binnen de kernen vormen bomenrijen die de (historische) belangrijkste wegen begeleiden duidelijke elementen die de stedenbouwkundige structuur versterken. De kern Vlissingen wordt gekenmerkt door een aantal oost-west lopende 'lange lijnen'; de stads- en wijkontsluitingswegen. Haaks daarop staan enkele noord-zuid lopende wegen. Deze wegen zijn dikwijls voorzien van een laanboombeplanting. Door deze wegen consequent, van een per straat eenvormige, laanboombeplanting te voorzien wordt het karakter van de weg en de stedenbouwkundige structuur van de stad versterkt. Nu ontbreekt soms een laanboombeplanting, is deze incompleet of is er onvoldoende continuïteit doordat in het verleden verschillende boomsoorten langs één weg zijn toegepast.

In Oost-Souburg volgen de 'lange lijnen' een grilliger verloop over de oude kreekkruggen en rond de oorspronkelijke kern van het dorp. Ook daar is een

consequenter soorttoepassing wenselijk. Voor Ritthem is de toepassing van leibomen kenmerkend.

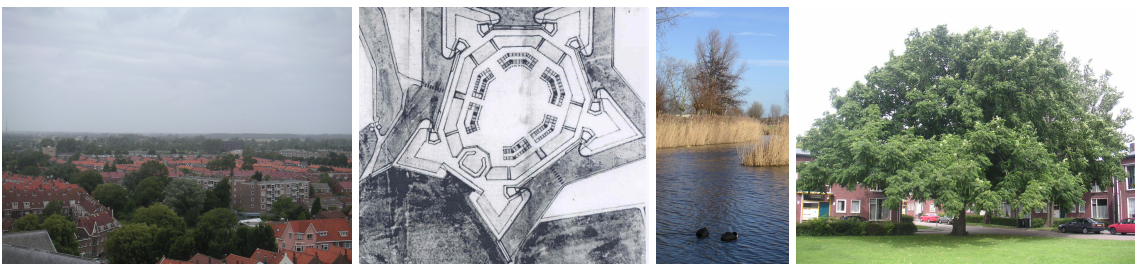
4.2.1.5 Groene punten

Naast bomenrijen vormen solitaire bomen belangrijke herkenningspunten in stad en landschap. In nieuwe plannen spelen straatbomen vaak een belangrijke rol. Tegelijkertijd staan bomen in de stedelijke omgeving onder zware druk. Zowel boven- als ondergronds is steeds minder ruimte beschikbaar. Bebouwing, verharding en ondergrondse infrastructuur beperken de bomen in hun groei en leiden soms tot het afsterven van bomen.

Om een boom tot volle wasdom te laten komen is veel ruimte nodig. Om ook in de toekomst van volwassen bomen in de stedelijke omgeving te kunnen genieten moeten nu inspanningen gedaan worden. Vooral aan de ondergrondse groeiplaats moet meer aandacht besteed worden. Bomen die bestemd zijn om volledig tot wasdom te komen moeten daarom over minimaal 100 m³ doorwortelbare ruimte beschikken die vrij is van kabels en leidingen. Deze bomen dienen naast fysiek optimale omstandigheden ook planologisch een goede bescherming te krijgen door middel van vastlegging in bestemmingsplannen.

Samengevat:

- de ter beschikking staande planologische en financiële middelen inzetten om de robuuste hoofdgroenstructuur, zoals afgebeeld op kaart 1, te realiseren en in stand te houden.
- Vasthouden aan de landschappelijke uitgangspunten uit de visie “leder uniek en samen sterk”
- de ecologische - en visuele kwaliteiten, gebruiksmogelijkheden en veiligheid van de waterlopen optimaliseren door het herinrichten van de oevers.
- de laanboomstructuren van de stads- en wijkontsluitingswegen versterken.
- aanwijzen en planten van toekomstbomen en deze fysieke en planologische bescherming bieden

4.2.2 duurzame inrichting en duurzaam beheer van het groen

Een heldere en duurzame basisinrichting die een onderlegger vormt waarbinnen, door relatief eenvoudige inrichtingswijzigingen, ingespeeld kan worden op in de tijd veranderende maatschappelijke behoeften en wijzigende demografische opbouw van wijken/buurtten. De inrichting laat het toe om een algemeen aanvaard onderhoudsniveau in stand te houden tegen maatschappelijk verantwoorde kosten waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van milieuvriendelijke onderhoudsmethoden.

Thema's voor duurzame inrichting en duurzaam beheer van het groen

- *Groene onderlegger*
- *Heel en schoon*
- *Spuiten? Liever niet!*
- *Leve de natuur*

Uitwerking thema's

4.2.2.1 Groene onderlegger

Bij nieuwe aanleg of de herinrichting van bestaand groen realiseert de gemeente Vlissingen een aantrekkelijk vormgegeven en duurzame groene ruimte waarbinnen, naar gelang maatschappelijke en demografische ontwikkelingen dat eisen, in de tijd wisselende functies (sport, spel, ontspanning, kijkgroen) een plaats kunnen krijgen.

4.2.2.2 Heel en schoon

Het onderhoud moet efficiënt en tegen aanvaardbare kosten uitvoerbaar zijn. Dit stelt eisen aan de vormgeving, detaillering, maatvoering en materiaalkeuze. Een beperking in de toepassing van de hoeveelheid verschillende typen straat- en parkmeubilair draagt bij aan een efficiënt beheer.

4.2.2.3 Spuiten? Liever niet!

In het groenbeheer worden chemische middelen vooral ingezet om ongewenste begroeiing (onkruid) te bestrijden. Naarmate het groen op een prominentere plaats staat en een sterk gecultiveerd karakter krijgt (bijvoorbeeld sierheesters, rozen en bodembedekkers) neemt de noodzaak van een verzorgd en onkruidvrij beeld toe. Mechanische onkruidbestrijding is arbeidsintensief en dus duur zodat de inzet van chemische producten, binnen de huidige omstandigheden, dan onvermijdelijk is. Om het gebruik van chemische producten toch te beperken worden onderhoudsintensieve elementen zoals polyantharozen, vaste planten enzovoort beperkt tot plaatsen die een representatieve functie vervullen.

Behalve voor onkruidbestrijding worden bestrijdingsmiddelen binnen het openbaar groen gebruikt in specifieke situaties zoals:

- Ziektebestrijding (iepenziekte, bacterievuur)
- Mollenbestrijding
- Het verkrijgen van een schone uitgangssituatie voor de aanleg van nieuw groen (dit beperkt de hoeveelheid arbeid die anders na aanleg nodig is om de beplanting onkruidvrij te houden)

Bestrijding van aantastingen door insecten (vnl. bladluis) gebeurt volgens een biologische methode door de inzet van natuurlijke vijanden en vindt alleen plaats wanneer er sprake is van ernstige hinder voor omwonenden.

Door de hogere gemiddelde temperaturen van de afgelopen jaren is een toename zichtbaar van tot voor kort voor Nederland onbekende aantastingen (bijvoorbeeld koningsschildluis, kastanjemineermot, kastanjabloedingsziekte). Niet voorspelbaar is welke aantastingen de komende jaren nog op gaan treden en welke inzet van (biologische en chemische) gewasbeschermingsmiddelen daarbij noodzakelijk zullen zijn.

4.2.2.4 Leve de natuur

In het streven naar een duurzame inrichting past ook de stimulering van 'natuurontwikkeling'. Belangrijk is dat locaties groot genoeg zijn voor een natuurlijk beheer omdat anders een aan het doel aangepast beheer niet efficiënt uitvoerbaar is. Geschikte locaties voor natuurontwikkeling zijn het gebied Nollebos/Westduin, brede bermen van de stadsautowegen (bonte bermen) en de oevers van de watergangen.

Natuurlijk beheer is geen bezuiniging op de uitgaven voor het groenonderhoud. Een gerichte natuurontwikkeling vergt regelmatig terugkerende onderhoudsmaatregelen. De ontwikkeling van bijvoorbeeld bloeiende bonte bermen vraagt om een regelmatig maaischema inclusief afvoer van het bermmaaisel. Zeker op voedselrijke kleigronden is een consequente afvoer van het bermmaaisel noodzakelijk om het gewenste effect te bereiken. Plekken binnen de wijken waar veel honden worden uitgelaten zijn niet geschikt voor natuurlijk beheer omdat er sprake is van sterke eutrofiëring door hondenpoep. Op kaart 1 zijn de voor natuurontwikkeling geschikte locaties weergegeven.

Samengevat:

- Openbaar groen vormt een 'onderlegger' waarop verschillende, in de tijd wisselende, recreatieve functies een plaats kunnen krijgen
- Het openbaar groen wordt zo ingericht dat het noodzakelijke onderhoud efficiënt uitvoerbaar is.
- Het gebruik van chemische middelen beperken door onderhoudsintensieve elementen zeer selectief toe te passen
- "Natuurontwikkeling" vindt alleen plaats op locaties waar voldoende ruimte beschikbaar is.

4.2.3 groen voor en van de bewoners

Voldoende, goed en veilig bereikbaar, groen voor sport-, spel- en recreatiemogelijkheden is belangrijk! Veel mensen voelen zich (sterk) betrokken bij het groen in hun woonomgeving. Dat blijkt niet alleen uit reacties en vragen van bewoners die bij de afdeling Beheer Leefomgeving binnenkomen maar ook uit landelijke onderzoeken. In goede staat verkerende groenvoorzieningen verhogen de leefbaarheid van wijken en buurten en de gezondheid van de bewoners! Het vertaalt zich ook in de waarde van onroerend goed. De aanwezigheid van openbaar groen voegt aantoonbaar waarde aan de woning toe.

In de Nota Ruimte van het Ministerie van VROM wordt een richtgetal van minimaal 75 m² openbaar groen per woning gehanteerd. In Vlissingen is 90 m² groen (excl. water en braakliggende terreinen) per woning beschikbaar. Dat groen is niet evenredig over de hele gemeente verspreid. Het gebied Nollebos/Westduin beslaat een flink deel van het groenareaal. Ook zijn er wijken (Paauwenburg) die ruim bedeed zijn met groen maar er zijn andere wijken, zoals de binnenstad, de vooroorlogse en de jonge naoorlogse uitleggebieden die het met minder moeten doen. Deze delen van de stad ontleen echter juist ook hun karakter aan die stedelijkheid. De aanwezigheid van pleinen en straatbomen kan daar bijdragen aan de leefbaarheid.

Door de unieke ligging aan zee beschikt Vlissingen over prachtige stranden. Waar veel bewoners van andere steden op een mooie zomerse dag hun vertier zoeken in parken of het omringende buitengebied kunnen de Vlissingers ook gebruik maken van “hun” stranden. De stranden voegen dus een belangrijke extra recreatieve ruimte toe aan de stad.

Het onderhoud van het openbaar groen is een taak van de gemeente. Participatie van bewoners bij het beheer van het groen verdient echter aanmoediging. Niet om de onderhoudskosten te drukken maar juist om de betrokkenheid van bewoners bij de eigen woonomgeving te versterken en de onderlinge sociale contacten te verbeteren. Het samen beheren van bijvoorbeeld een speelplek of een kleurrijk rozenperk of een kruidentuin vraagt meer dan alleen de fysieke arbeid. Er is ook overleg en onderlinge afstemming bij nodig. Juist deze bijkomende activiteiten kunnen bijdragen aan een grotere sociaal- maatschappelijke betrokkenheid. Nu is er nauwelijks sprake van actieve betrokkenheid bij het groen in de woonomgeving. Er is binnen de gemeente één actieve werkgroep die een kruidentuin in het park aan de Koudekerkse weg beheert.

Thema's “groen voor en van de bewoners”

- *Ruimte voor iedereen*
- *Samen werken*

Uitwerking thema's

4.2.3.1 Ruimte voor iedereen

Bij het ontwikkelen van nieuwe wijken en herstructureringsplannen buiten de binnenstedelijke kern wordt uitgegaan van minimaal 75 m² openbaar groen per woning. Dit groen aanbrengen in ruime aaneengesloten oppervlakten zodat de gebruiksmogelijkheden optimaal zijn en snippergroen wordt voorkomen. In de wijk Lammerenburg is het principe van ruime aaneengesloten groenvlakken al toegepast. Ook voor de nieuw te ontwikkelen wijk Souburg-noord wordt deze methode gehanteerd.

De inrichting van het openbaar groen vindt plaats op basis van (de verwachte) demografische kengetallen en op te stellen ontwerp- en beheerlijnen.

Voor wat betreft de behoefte aan speelruimte voor kinderen en jongeren is het Speelruimteactieplan richtinggevend.

Een veel gehoorde klacht is het tekort aan geschikte renveldjes voor honden waardoor veel grasvelden en speelterreinen onbruikbaar zijn voor sport en spel vanwege de aanwezige hondenpoep. In bijlage 4 is een conceptvoorstel voor de inrichting van hondenrenveldjes uitgewerkt. Verder is een kritische beoordeling en bijstelling van de formeel aangewezen hondenrenveldjes nodig.

4.2.3.2 Samen werken

Bewonersinitiatieven om actief bij te dragen aan het groenbeheer stimuleren. Hiertoe wordt samenwerking gezocht met de maatschappelijke organisaties en buurt- en of wijkcomités. Ook individuele initiatieven van bewoners om bijvoorbeeld openbaar groen in de woonomgeving te 'adopter' worden positief benaderd. Een voorbeeld van een dergelijk bewonersinitiatief is de kruidentuin in het park aan de Koudekerkseweg. Een vrijwilligersgroep verzorgt daar al vele jaren de kruidentuin.

Samengevat:

- In nieuwe plannen en reconstructiegebieden buiten de binnenstedelijke kern wordt minimaal 75 m² openbaar groen per woning gerealiseerd
- Stimuleren van bewonersinitiatieven.

75 m²

4.2.4 Terug naar de basis

Één van de doelen van het groenbeleidsplan is het ontwikkelen en in stand houden van een robuuste hoofdgroenstructuur.

Openbaar groen dat in geen enkele zin bijdraagt aan die structuur, geen positieve bijdrage levert aan de (woon)omgeving en daar ook, door een renovatie, niet aan bij kan gaan dragen komt in principe voor afstoting in aanmerking.

In 1984 is al een eerste inventarisatie gemaakt van afstootbaar groen¹ gemaakt.

Bij die inventarisatie zijn smalle groenstroken tussen particuliere tuinen en de openbare weg niet als afstootbaar aangemerkt omdat die stroken een welkome afscheiding vormen. Door in zulke situaties echter een bindende verplichting voor het aanbrengen en in stand houden van een “groene” tuinafscheiding (een haag of een met klimmers begroeid draadstaafmat-hekwerk) in de koopovereenkomst op te nemen is afstoting toch verantwoord mogelijk. In Schoonenburg-oost is deze vorm van overgang van privé/openbaar succesvol toegepast.

Thema's voor 'Afstootbaar groen'

- “Van openbaar naar privé“

Uitwerking thema's

4.2.4.1 Van openbaar naar privé

De inventarisatie van 1984 actualiseren en uitbreiden met groenelementen die voor verkoop in aanmerking komen. De aangrenzende bewoners actief benaderen met een aanbod om het betreffende groen tegen een aangepaste grondprijs te kopen. Door gebruik te maken van een variabele prijsstelling met een boven- en ondermarge kunnen bewoners gestimuleerd worden om afstootbaar groen te kopen (bijvoorbeeld; hoe meer deelnemers hoe lager de grondprijs) .

Samengevat:

- De inventarisatie afstootbaar groen herzien en bewoners die in aanmerking komen voor de aankoop van afstootbaar groen actief benaderen.

¹ groen dat relatief veel onderhoud vraagt, direct grenst aan particuliere tuinen en niet of slechts in geringe mate bijdraagt aan het beeld van de wijk

5. ACTIEPROGRAMMA

Om de doelstellingen uit het groenstructuurplan te realiseren zijn maatregelen en projecten noodzakelijk. In het bijgevoegde overzicht zijn per geformuleerde ambitie met de bijbehorende thema's maatregelen/projecten omschreven. Omdat realisatie afhankelijk is van ruimtelijke ontwikkelingen en beschikbare budgetten is een globale realisatietermijn opgenomen. Één en ander is in sterke mate afhankelijk van beschikbare financiële middelen.

Ambitie 'Een robuuste hoofdgroenstructuur'

Thema	Gebied en visie	Maatregel/project	Realisering in kader van	Korte termijn (2007 - 2008)	Lange termijn (2009 – 2015)
'Groen netwerk'	<ul style="list-style-type: none"> • Vlissingen, Oost- en West-Souburg en Ritthem • Zuidbeekse weg, Jacoba van Beijerenweg, Vrijburgstraat, Lange Leenweg 	<ul style="list-style-type: none"> • Bij herziening van bestemmingsplannen en bij de realisatie van nieuwe stadsuitbreidingen wordt de groenstructuur inclusief belangrijke bomen(rijen) vastgelegd in het bestemmingsplan. • Herstel en versterking Zeeuwse hagen langs 'Walcherse weggetjes' 	<ul style="list-style-type: none"> • (Herziening) bestemmingsplan • Groenbeheer 	•	•
'Bolwerken'	<ul style="list-style-type: none"> • Stadsrandzones 	<ul style="list-style-type: none"> • Bij stadsuitbreidingen zorg dragen voor een landschappelijke inpassing van de stadsranden in het landschap conform de aanbevelingen uit de studie 'leder uniek en samen sterk'. • Omvorming terrein Veerhavenweg/Sloeweg 	<ul style="list-style-type: none"> • Souburg-noord • Vrijburg (sportboulevard) • Ontwikkeling Edisonpark 		• • •
'Waterrijk'	<ul style="list-style-type: none"> • Watergangen • Schuivaartgracht • Rozengracht • Thorbeckelaan • Govert Flincklaan 	<ul style="list-style-type: none"> • Versterken van de herkenbaarheid van de structuur van de stad door het herinrichten van oevers. • Versterken als groene routes. • Verwijderen opgaande heesters en omvormen taluds. • Verkeersfunctie opheffen en omvormen naar groen incl. langzaamverkeersroute. • Omvormen beplantingsstrook langs watergang achter Thorbeckelaan. • Realisatie natuurvriendelijke oevers. 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderdeel van stedenbouwkundige plannen, baggerplannen en autonoom groenbeheer. • Onderdeel van stedenbouwkundige plannen, baggerplannen en groenbeheer. • Baggerplannen en groenbeheer • Onderdeel van stedenbouwkundige plannen, groenbeheer • Groenbeheer • Onderdeel van stedenbouwkundige plannen, groenbeheer 	• •	• • • •
'Lange lijnen'	<ul style="list-style-type: none"> • Vlissingen, Oost- en West-Souburg en Ritthem 	<ul style="list-style-type: none"> • Versterken van de herkenbaarheid van de structuur van de kernen door het planten/in stand houden van laanbomen langs belangrijke wegen. • Als nadere uitwerking van het groenbeleidsplan een bomenbeleidsplan ontwikkelen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderdeel van stedenbouwkundige plannen en groenbeheer. • Groenbeleid 	•	•
'Groene punten'	<ul style="list-style-type: none"> • Vlissingen, Oost- en West-Souburg en Ritthem 	<ul style="list-style-type: none"> • Planten van toekomstbomen. • Als nadere uitwerking van het groenbeleidsplan een bomenbeleidsplan ontwikkelen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderdeel van stedenbouwkundige plannen en groenbeheer. • Groenbeleid 	• •	•

Ambitie 'duurzame inrichting en duurzaam beheer van het groen'

Thema	Gebied en visie	Maatregel/project	realisering in kader van	Korte termijn (2007 - 2008)	Lange termijn (2009 – 2015)
'Groene onderlegger'	<ul style="list-style-type: none"> • Vlissingen, Oost- en West-Souburg en Ritthem • Vincent van Goghlaan/Hercules Segherslaan • Paauwenburgweg • Karolingenbaan 	<ul style="list-style-type: none"> • Het opstellen van ontwerprichtlijnen voor het openbaar groen. • Herinrichten groene ruimten aan weerszijden van Pres. Rooseveltlaan. • Herinrichten groenzones Paauwenburgweg (tussen Chopinlaan en Fie Carelsenlaan. • Inrichting Karolingische burg. 	<ul style="list-style-type: none"> • Groenbeleid • Onderdeel van stedenbouwkundige plannen • Groenbeheer • Groenbeheer 	•	• • •
'Heel en schoon'	<ul style="list-style-type: none"> • Vlissingen, Oost- en West-Souburg en Ritthem 	<ul style="list-style-type: none"> • Het opstellen van een groenbeheersplan en bijhorende werkplannen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Groenbeleid 	•	
'Spuiten liever niet'	<ul style="list-style-type: none"> • Vlissingen, Oost- en West-Souburg en Ritthem 	<ul style="list-style-type: none"> • Het opstellen van een groenbeheersplan en bijhorende werkplannen. • Het opstellen van ontwerprichtlijnen voor het openbaar groen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Groenbeleid • Groenbeleid 	• •	
'Leve de natuur'	<ul style="list-style-type: none"> • Sloeweg en Nieuwe Zuidbeekse weg • Nollebos/Westduin • Watergangen • Vlissingen, Oost- en West-Souburg en Ritthem 	<ul style="list-style-type: none"> • Verbeteren van extensief bermbeheer (2x maaien en maaisel verwijderen). • Ontwikkelen binnenduinrandbos • Verbreden oeverzones en ontwikkelen ruigtebegroeiingen • Opheffen van natuurlijk beheer op stroken die daar niet geschikt voor zijn vanwege te kleine afmeting of gebruikt worden als hondenuitlaatplaats 	<ul style="list-style-type: none"> • Beheerswerkzaamheden • Project Zwakke schakels/groenbeheer • Onderdeel van stedenbouwkundige en baggerplannen en groenbeleid • Groenbeleid 	• • •	• • •

Ambitie 'groen voor en van de bewoners'

Thema	Gebied en visie	Maatregel/project	realisering in kader van	Korte termijn (2007 - 2008)	Lange termijn (2009 – 2015)
Ruimte voor iedereen	• Vlissingen, Oost- en West-Souburg	<ul style="list-style-type: none"> • In nieuwe uitleggebieden minimaal 75 m2 openbaar groen per woning waarbij rekening met vooral ruimte voor sport en spel. • Uitwerken nieuwe herkenbare inrichting hondenrenveldjes • Aanleg natuurlijk speelterrein (speelbos) 	<ul style="list-style-type: none"> • Stadsuitbreiding en herstructureringsprojecten • Groenbeleid • Stadsuitbreiding en herstructureringsprojecten en groenbeleid 	•	• •
Samen werken	• Vlissingen, Oost- en West-Souburg en Ritthem	<ul style="list-style-type: none"> • I.s.m. maatschappelijke organisaties bewonerparticipatie groenbeheer stimuleren 	<ul style="list-style-type: none"> • Burgerparticipatie en groenbeleid 		•
Van openbaar naar privé	• Vlissingen, Oost- en West-Souburg	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen inventarisatie afstootbaar groen 	<ul style="list-style-type: none"> • Groenbeleid 	•	

Ambitie 'Terug naar de basis'

Thema	Gebied en visie	projecten	realisering in kader van	Korte termijn (2007 - 2008)	Lange termijn (2009 – 2015)
Van openbaar naar privé	• Vlissingen, Oost- en West-Souburg	• Inventariseren afstootbaar groen	• Groenbeleid	●	

6. FINANCIËN

Om het openbaar groen te onderhouden zijn financiële middelen nodig. De mate waarin die financiële middelen beschikbaar zijn en de wijze waarop deze worden ingezet zijn bepalend voor de belevingswaarde en de instandhouding van het groen. In de Programmabegroting 2007-2010 zijn de beschikbare middelen voor de genoemde periode vastgelegd.

In dit hoofdstuk wordt een overzicht geboden van de beschikbare middelen en de inzet daarvan. Tevens wordt een doorkijkje gegeven naar de hoeveelheid middelen die op termijn nodig zijn om het in dit groenbeleidsplan omschreven gedifferentieerde onderhoudsniveau van het openbaar groen te bereiken.

Inzet van middelen

Dagelijks groenonderhoud

Het dagelijkse groenonderhoud bestaat uit een aantal jaarlijks terugkerende en met de seizoenen wisselende werkzaamheden. Op dit moment is Vlissingen ten behoeve van het groenbeheer in een aantal onderhoudswijken verdeeld (welke niet corresponderen met de bekende wijkindeling). Elke onderhoudswijk en de begraafplaatsen worden beheerd door een "eigen team" van groenverzorgers met een minimale bezetting. Incidenteel wordt een wijkploeg aangevuld met externe krachten. Voor het onderhoud van de begraafplaatsen in Oost-Souburg en Ritthem wordt structureel personeel ingehuurd.

In de bedrijfsvoering wil de afdeling Beheer zich richten op een meer vraaggerichte dienstverlening. Voor een goed basis-onderhoudsniveau is het echter ook noodzakelijk dat onderhoudswerkzaamheden op een efficiënte en structurele wijze worden uitgevoerd. Daarmee wordt al een deel van de meldingen van bewoners/gebruikers van de openbare ruimte voorkomen. Een vaste wijkmedewerker/wijkploeg legt ook makkelijk contacten in de wijk en kan zo stimulerend en ondersteunend zijn bij bewonersinitiatieven en –participatie. Hij/zij vormt als het ware de ogen en oren van de organisatie in de wijk.

Voor een efficiënte wijkgerichte aanpak is het vaststellen van duidelijke wijkbegrenzingsen essentieel. Hiervoor wordt aansluiting gezocht bij de wijkindeling zoals die gehanteerd wordt voor de wijkaanpak met wijkcollegeleden;

- Paauwenburg (inclusief Nollebos/Westduin)
- Groot Lammerenburg
- Middengebied
- Centrum
- Oost-Souburg/Ritthem
- Centrum

Groot onderhoud

Groot onderhoud zoals het periodiek vervangen van versleten beplanting, herstel of vervanging van grasvelden, en het uitvoeren van standplaatsverbeteringen bij bomen is voor een duurzame instandhouding van het groen van belang. Voor deze werkzaamheden is structureel geen budget gereserveerd. Om deze noodzakelijke

werkzaamheden uit te kunnen voeren is het gewenst hiervoor een post in de begroting te introduceren.

Omdat grote delen van de hoofdgroenstructuur (Nollebos/Westduin, parken, waterlopen, dijken en bermen stadsautowegen) een duurzaam karakter hebben en minder aan slijtage onderhevig zijn dan het wijk- en buurtgroen is bij de berekening van het benodigde budget de oppervlakte wijk- en buurtgroen als uitgangspunt genomen.

Rekening houdend met een jaarlijkse aanpassing van 4% van de oppervlakte grasvelden, sierheesters en straat-/laanbomen binnen de categorie wijk- en buurtgroen (de meest aan slijtage / vervanging onderhevige groepen) is op jaarbasis een bedrag nodig van €194.500,00.

Herinrichten openbaar groen

Intensief gebruik, veranderende maatschappelijke wensen of een gewijzigde demografische samenstelling van de omgeving maken het soms wenselijk om groenvoorzieningen anders in te richten. In de achterliggende periode zijn vanuit de voor infrastructurele projecten beschikbare gelden enkele projecten uitgevoerd (bijvoorbeeld parkje Van de Spiegelstraat). Ook voor deze incidentele omvormingen is het gewenst een geïndexeerde post ter grootte van € 75.000,- in de begroting op te nemen.

Programmabegroting

Binnen de programmabegroting 2007 is ± € 11.340,00 per ha openbaar groen beschikbaar voor het beheer en onderhoud.

Huidige prijs per m2 groen

Dit betekent dat er per vierkante meter groen per jaar een bedrag van ± € 1,13 beschikbaar is. Voor dit bedrag is slechts een basaal onderhoudsniveau mogelijk. Om te voorkomen dat de scheefgroei tussen het binnen de programmabegroting beschikbare budget en de (groeiende) oppervlakte groen nog verder toeneemt dient in planexploitaties een jaarlijkse onderhoudspost van minimaal € 1,13 per m2 openbaar groen te worden opgenomen.

Gewenste prijs per m2 groen

Uitgaande van een gemiddeld onderhoudsniveau is een bedrag van € 1,35² per vierkante meter groen een reële richtprijs. Dit resulteert in een benodigd budget van € 13.500,00 per ha voor het groenonderhoud. Dit bedrag is exclusief de hiervoor genoemde noodzakelijke budgetten voor groot onderhoud en herinrichtingen.

Op grond van op te stellen beheer- en werkplannen die gebaseerd zijn op nader uit te werken en door de raad vast te stellen, gedifferentieerde onderhoudsniveaus (extensief, standaard en intensief) met bijbehorende beeldkwaliteiten kan een meer exacte raming van het benodigde onderhoudsbudget worden opgesteld.

² Informatie op basis van 13 bij Databank Gemeentelijk Groen aangesloten gemeenten met een inwoneraantal ≥ 30.000 maar ≤ 50.000

Benodigde budgetten voor groot onderhoud en herinrichtingen

Voor uitvoering van groot onderhoud en de projecten zoals genoemd in het Actieprogramma is jaarlijks de onder de kopjes “Groot onderhoud” en “Herinrichten openbaar groen” samen € 269.500,00 nodig.

Samengevat:

- Het budget voor het beheer en onderhoud van openbaar groen verhogen van ± € 1,13 naar € 1,35 per m²
- Afdeling Beheer ontwikkelt een beheerplan met daaraan gekoppelde werkplannen op basis waarvan de Raad keuzes kan maken ten aanzien van onderhoudsniveaus en bijbehorende kosten.
- Voor groot onderhoud en herinrichten openbaar groen jaarlijks € 269.500 reserveren in de programmabegroting

BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Relaties met andere gemeentelijke, provinciale of nationale plannen

Relaties met andere gemeentelijke, provinciale of nationale plannen

Jeugdbeleid
Speelruimteactieplan
Sportnota
Milieunota
Natura 2000
Waterplan
Gemeentelijk Rioleringsplan
Zwakke schakels
De Woonvisie
Nota Dierenwelzijnsbeleid
Milieunota
Gedragscode Flora & Faunawet voor gemeente Vlissingen (concept)
Omgevingsplan Zeeland 2006-2012

BIJLAGE 2

De verschillende groentypen in Vlissingen

De verschillende groentypen in Vlissingen

Grote groengebieden

Vlissingen kent één groengebied van formaat; het Nollebos/Westduinpark. Het oudste deel van dit parkbosgebied (het Nollebos) is, in zijn huidige vorm, in de jaren vijftig van de vorige eeuw aangelegd tijdens de wederopbouwperiode na de tweede wereldoorlog.

Karakteristiek voor dit gebied zijn de aanwezige waterpartijen die de restanten vormen van de oude stroomgeulen die ontstaan zijn na de inundatie in 1944. In de jaren tachtig is het weidegebied ten noorden van het Nollebos, tot aan recreatiecomplex Martina, ingericht als recreatie-/natuurpark. Het geheel sluit aan op het duingebied. Het gebied heeft een functie met een stedelijk tot regionaal (manifestaties) karakter. In het gebied is een sauna met op bescheiden schaal verblijfsrecreatie gevestigd. De raad heeft zich uitgesproken om toeristische/recreatieve ontwikkelingen in dit gebied mogelijk te maken.

Grote groengebieden

Wijk- en buurtgroen

Kleinschalig groen in de woonomgeving dat is aangelegd in directe relatie met de gebouwde omgeving. Afhankelijk van aard, ligging en grootte betreft het kijk-, gebruiks- (trapveldjes/speelplekken) of afschermend groen. Dit type groen heeft hoofdzakelijk een functie voor de wijk of buurt. Sommige wijkparkjes hebben een groter verzorgingsgebied. Bijvoorbeeld sport- en speelplekken zoals het Van Nispenplein.

Wijk- en buurtparkjes van enige omvang

Beschermd stadsgezicht en representatieve ruimten

Op bijzondere plekken, met een min of meer representatieve functie, binnen de gemeente verdient het openbaar groen bijzondere aandacht. Het onderhoudspeer behoort daar op een hoog niveau te liggen. Tot deze gebieden behoren:

- het beschermd stadsgezicht
- de omgeving van het stadhuis
- de kernwinkelgebieden
- de stadsentree's
- de omgeving van de bioscoop Cinecity
- de omgeving van het NS station en veerhaven
- de omgeving van de Hogeschool Zeeland
- wijkwinkelcentra

Globale aanduiding representatieve ruimten

Watergangen

Watergangen zijn in potentie belangrijk voor de groenstructuur van Vlissingen. Het gaat om de Dijkshoeksprink, Schuitvaartgracht, Meliskerkse- en Vlissingse watergang en hun aftakkingen. Het zijn lintvormige elementen die kunnen bijdragen aan de herkenbaarheid van de stad. Sommige watergangen, zoals de Schuitvaartgracht, hebben een duidelijke cultuurhistorische betekenis. Delen van deze "gracht" dateren uit de 15e eeuw.

Watergangen

Bijzondere elementen

Het groen in de gemeente Vlissingen biedt plaats aan enkele, op lokale schaal, bijzondere elementen. Dit zijn door burgers geschonken, of ter gelegenheid van een bijzondere gebeurtenissen geplaatste, banken, plaquettes of andere gedenktekens; oude grafmonumenten; oude grenspalen; beeldende kunstuitingen. Ook liggen er binnen de gemeente enkele cultuurhistorisch interessante objecten zoals vliedbergen en voormalige veedrinkputten.

Grotere cultuurhistorische elementen

Monumentale bomen

Door overstromingen en oorlogsgeweld heeft Vlissingen weinig oude of monumentale bomen. Om in aanmerking te komen voor registratie in het Landelijk register van monumentale bomen van de Bomenstichting moet een boom minstens tachtig jaar oud zijn. Daarnaast moet de boom nog aan diverse eisen voldoen voor wat betreft beeldbepalende, cultuurhistorische of dendrologische waarden.

Een uitzondering geldt voor herdenkingsbomen. Deze bomen vormen een aparte categorie in het register. In het Landelijk register zijn geen Vlissingse bomen opgenomen.

De oudste bomen in de gemeente Vlissingen staan in de binnenstad (o.a. Nieuwstraat, Wilhelminastraat en op de begraafplaats West-Souburg. Door aanplant vanaf de jaren vijftig uit de vorige eeuw zijn er in potentie wel monumentale bomen aanwezig. Ook bezit de gemeente bomen die geplant zijn ter gelegenheid van bijzondere gebeurtenissen zoals de eerste boom die na de inundatie door HM prinses Juliana werd geplant op het Bellamypark. Of recenter; de zgn. Beatrixbomen die in de drie kernen zijn geplant ter gelegenheid van het 25 jarige regeringsjubileum van HM Koningin Beatrix.

Bijzondere bomen

Begraafplaatsen

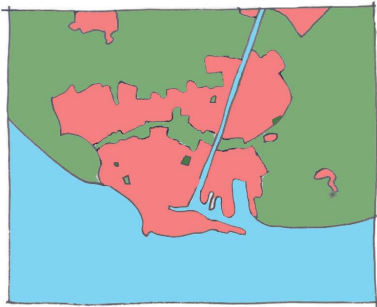
Vlissingen heeft vier in gebruik zijnde begraafplaatsen;

- de Noorderbegraafplaats
- begraafplaatsen Oost-Souburg
- begraafplaats Ritthem
- Joodse begraafplaats Vredehoflaan

en enkele begraafplaatsen die buiten gebruik zijn gesteld;

- de vm. begraafplaats in West-Souburg van de Protestantse Kerken in Nederland.
- de v.m. begraafplaats aan de Koudekerkseweg die in de 20^e/19^e eeuw is omgevormd in een stadspark. Enkele grafmonumenten herinneren hier aan bekende Vlissingers.

Behalve een laatste rustplaats voor de overledenen vormen de begraafplaatsen ook een groene oase in de stedelijke omgeving.

(vm.) begraafplaatsen in gemeente Vlissingen

Groen van derden

Onder groen van derden wordt al het groen verstaan dat geen eigendom van de Gemeente Vlissingen is maar wel tot haar beheerverantwoordelijkheid behoort.

Voorbeelden hiervan zijn;

- voor sport- en spel opengestelde schoolterreinen
- een gedeelte van de tuin van de Sint Jacobskerk
- gedeelte Nollebos

Verwijderd: <#>de
begraafplaats West-Souburg¶

BIJLAGE 3

Bomen voor Vlissingen

Geschikte straat- en laanbomen voor toepassing in kustgebied

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Abeel/Populier	<i>Populus alba</i> <i>Populus canescens</i> <i>Populus euramericana</i> <i>Populus nigra</i> <i>Populus tremula</i>
Berk	<i>Betula ermanii</i> <i>Betula pendula</i>
Boomhazelaar	<i>Corylus colurna</i>
Eik	<i>Quercus cerris</i> <i>Quercus robur</i>
Els	<i>Alnus cordata</i> <i>Alnus glutinosa</i> <i>Alnus incana</i> <i>Alnus rubra</i> <i>Alnus spaethii</i>
Es	<i>Fraxinus americana</i> <i>Fraxinus angustifolia</i> <i>Fraxinus excelsior</i> <i>Fraxinus ornus</i> <i>Fraxinus pennsylvanica</i>
Esdoorn	<i>Acer campestre</i> <i>Acer pseudoplatanus</i>
Haagbeuk	<i>Carpinus betulus</i>
Hemelboom	<i>Ailanthus altissima</i>
Iep	<i>Ulmus cultivars</i>
Kastanje	<i>Aesculus carnea</i> <i>Aesculus hippocastanum</i>
Kornoelje	<i>Cornus mas</i>
Krentenboompje Lijsterbes	<i>Amelanchier lamarckii</i> <i>Sorbus aria</i> <i>Sorbus intermedia</i>
Linde	<i>Tilia cordata</i> <i>Tilia europaea</i>

Meidoorn	<i>Tilia tomentosa</i> <i>Crataegus grignoneensis</i> <i>Crataegus laevigata</i>
Okkernoot	<i>Juglans regia</i>
Plataan	<i>Platanus acerifolia</i>
Sierpeer	<i>Pyrus calleryana</i>
Tamme kastanje	<i>Castanea sativa</i>
Valse Christusdoorn Vleugelnoot	<i>Gleditsia triacanthos</i> <i>Pterocarya fraxinifolia</i>
Wilg	<i>Salix alba</i>

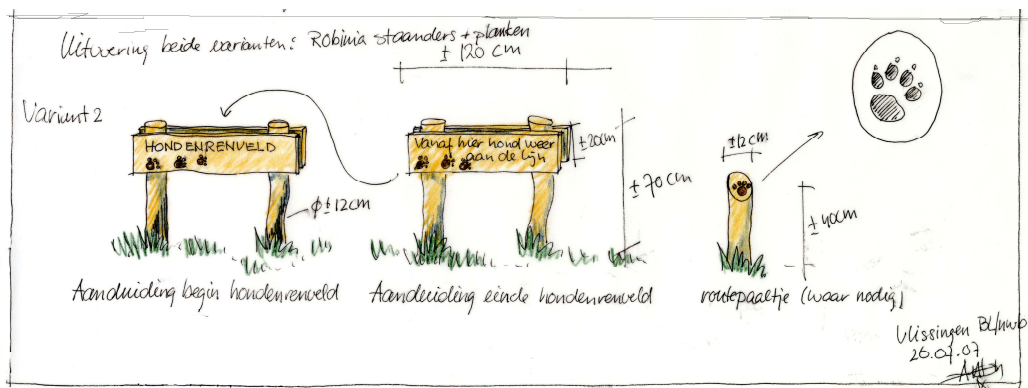
BIJLAGE 4

Inrichting van hondenrenveldjes

Inrichting en beheer van hondenrenveldjes

In de gemeente Vlissingen is een aantal plekken aangewezen waar honden kunnen loslopen en poepen zonder dat er een opruimplicht geldt. Deze hondenrenveldjes staan vermeld in "Kijk op Vlissingen". In de wijken zijn de renveldjes echter niet herkenbaar. Dit veroorzaakt onduidelijkheid. Voor een goede herkenbaarheid is het gewenst dat de hondenrenveldjes als volgt worden aangepast:

- Aan het begin en eind van elk hondenrenveldje wordt een herkenningsbord geplaatst (zie afbeelding).
- Waar nodig worden aanvullende 'routepaaltjes' met een herkenbaar logo (afdruk hondenpoot) geplaatst
- Op plaatsen waar een scheiding van andere functies (bijvoorbeeld speelplekken) nodig is wordt een Zeeuwse blokhaag (menging van Veldesdoorn met Meidoorn) geplant.

Voorbeeld van herkenningsbord

Voorbeeld Zeeuwse blokhaag

BIJLAGE 5

Standaard inrichting boomgroeiplaats in verharding

“Beter een goedkope boom in een dure standplaats, dan een dure boom in een goedkope standplaats”

(vrij naar Alex Shigo)

Bomen manifesteren zich vooral bovengronds. Voor een goede bovengrondse ontwikkeling is een ruime, goed doorwortelbare ondergrondse standplaats onontbeerlijk! In de stedelijke omgeving is ruimte, ook ondergronds, echter schaars. Kabels, leidingen, een wegcunet, verhardingen. Allemaal zaken die een boom beperken in zijn wortelgroei.

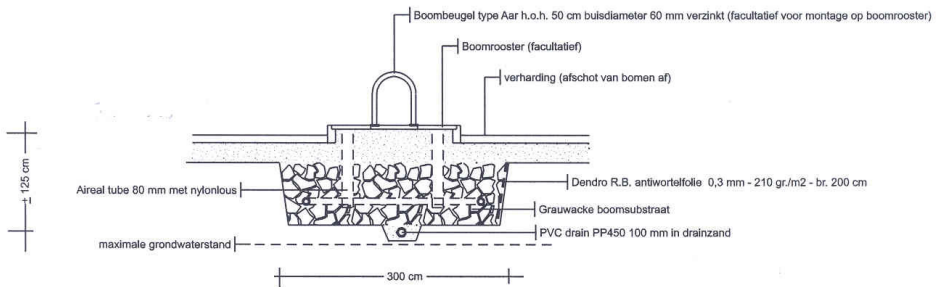
Een vuistregel is dat per levensjaar 1 m³ groeimedium nodig is. Uitgaande van een gemiddelde instandhoudingsperiode van 30 jaar moet een straatboom beschikken over minimaal 15 m³ doorwortelbare ruimte. Bij deze hoeveelheid is een gezonde groei gedurende 15 jaar mogelijk waarna een periode volgt waarin de boom langzaam aftakelt tenzij aanvullende maatregelen worden getroffen.

Voor bijzondere (toekomst)bomen is minimaal 100 m³ doorwortelbare ruimte nodig.

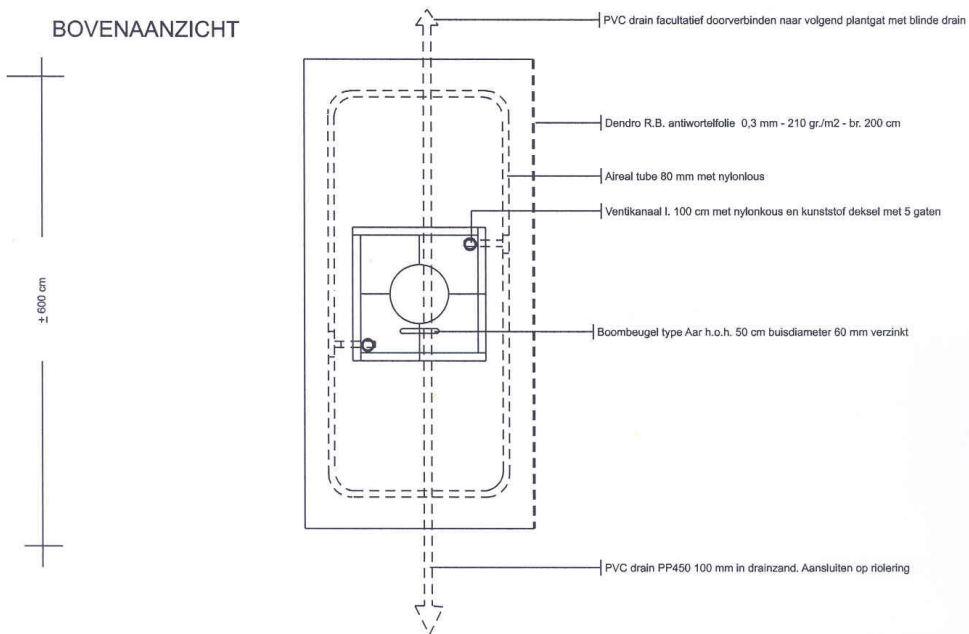
Voor laanbomen is een zo min mogelijk onderbroken wortelstraat nodig.

Bij voorkeur worden bomen echter in open groenstroken geplant. Wanneer dit niet mogelijk is dient een plantplaats aan de voorwaarden te voldoen zoals die in de volgende tekeningen is weergegeven.

DWARSDOORSNEDE

BOVENAANZICHT

GEMEENTE VLISSINGEN

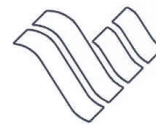
Stadhuisplein 20, 4382 LG Vlissingen, telefoon 0118-487000 Telefax 0118-410218

onderwerp:

ONDERGRONDSE GROEIPLAATS BOOM

omschrijving:

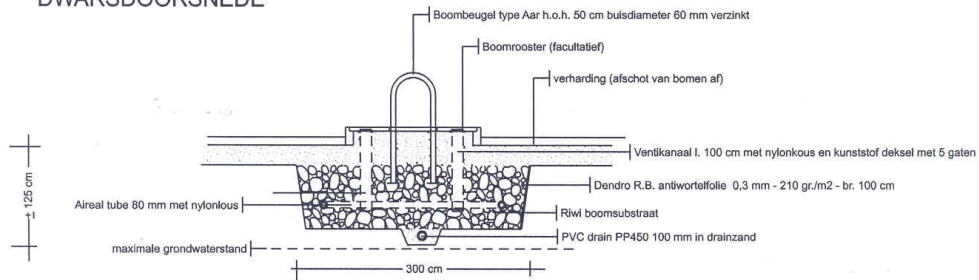
Verharding met zware belasting

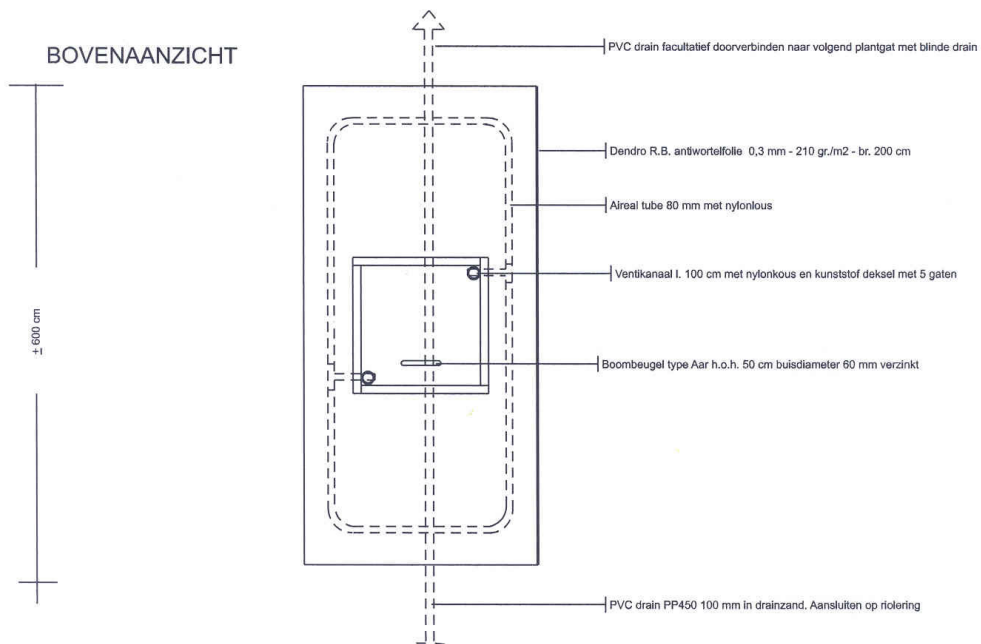
GEMEENTE
VLISSINGEN

	paraaf	afd.	datum	formaat: A4	aantal bladen:
getekend	MAR	GG/BE	23-07-2007	schaal: n.v.t.	blad:
gezien				nr.	besteksnr.
gecontroleerd					

DWARSDOORSNEDE

BOVENAANZICHT

GEMEENTE VLISSINGEN

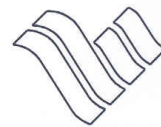
Stadhuisplein 20, 4382 LG Vlissingen, telefoon 0118-487000 Telefax 0118-410218

onderwerp:

ONDERGRONDSE GROEIPLAATS BOOM

omschrijving:

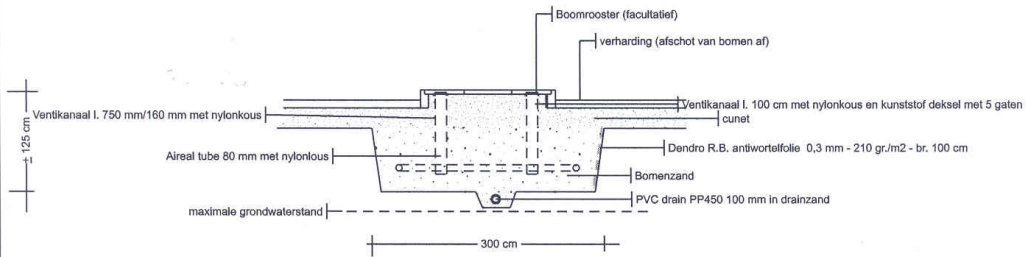
Verharding met gemiddelde belasting

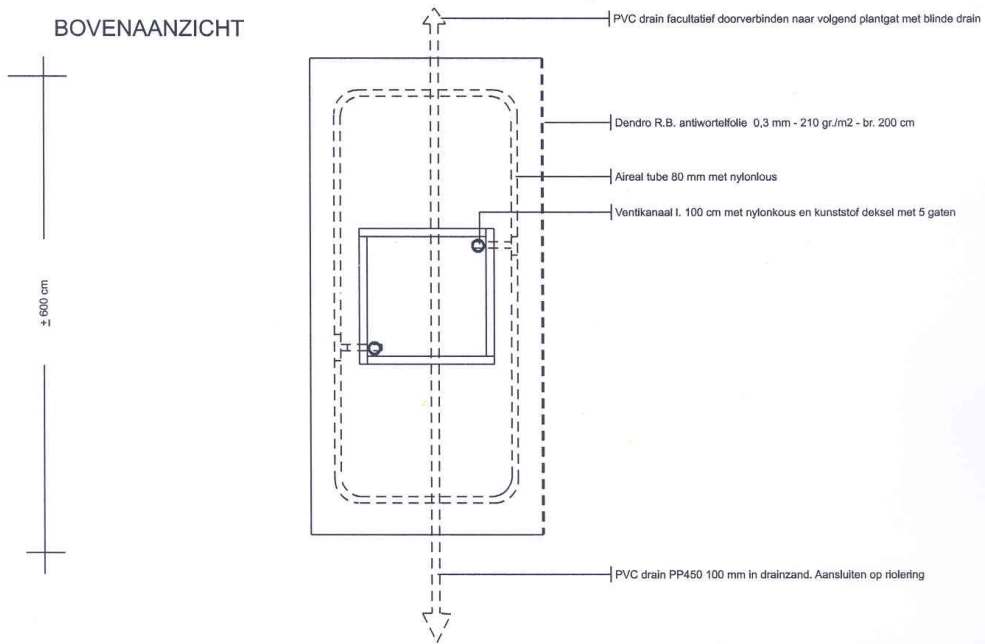
GEMEENTE
VLISSINGEN

	paraaf	afd.	datum	formaat: A4	aantal bladen:
getekend	MAR	GG/BE	23-07-2007	schaal: n.v.t.	blad:
gezien				nr.	besteksnr.
gecontroleerd					

DWARSDOORSNEDE

BOVENAANZICHT

GEMEENTE VLISSINGEN

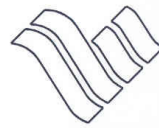
Stadhuisplein 20, 4382 LG Vlissingen, telefoon 0118-487000 Telefax 0118-410218

onderwerp:

ONDERGRONDSE GROEIPLAATS BOOM

omschrijving:

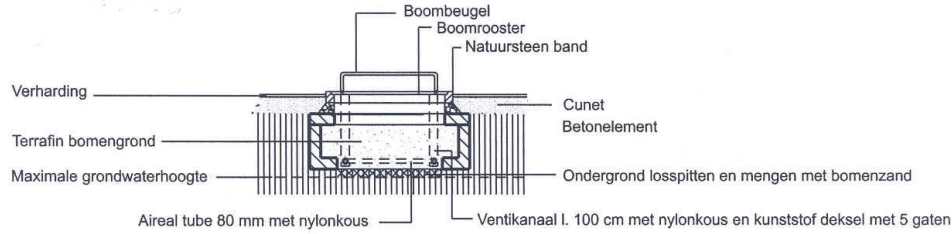
Verharding met lichte belasting

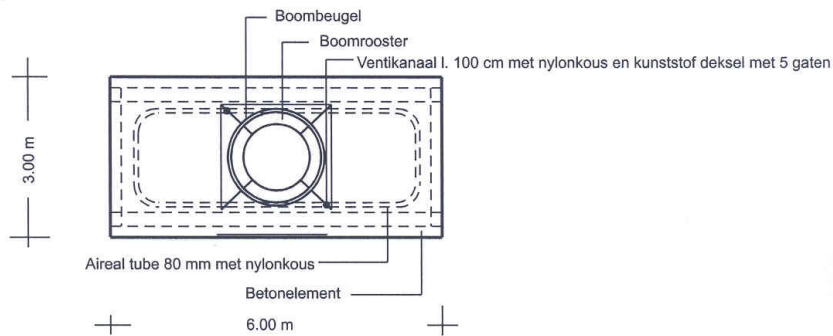
GEMEENTE
VLISSINGEN

	paraaf	afd.	datum	formaat: A4	aantal bladen:
getekend	MAR	GG/BE	23-07-2007	schaal: n.v.t.	blad:
gezien				nr.	besteksnr.
gecontroleerd					

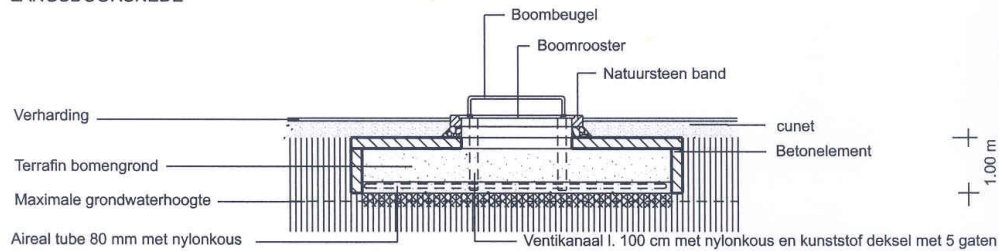
DWARSDOORSNEDE

BOVENAANZICHT

LANGSDOORSNEDE

GEMEENTE VLISSINGEN

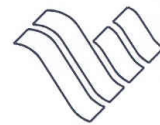
Stadhuisplein 20, 4382 LG Vlissingen, telefoon 0118-487000 Telefax 0118-410218

onderwerp:

ONDERGRONDSE GROEIPLAATS BOOM

omschrijving:

natuursteenverharding met zware belasting

GEMEENTE
VLISSINGEN

	paraaf	afd.	datum	formaat: A4	aantal bladen:
getekend	MAR	GG/BE	25-07-2007	schaal: n.v.t.	blad:
gezien				nr.	besteksnr.
gecontroleerd					

Afbeelding boombunker (zonder afdekplaat)

Detail boombunker

Bronvermelding:

Balansboek rood-groen

De stadsboom

Groenstructuurplan verleden en heden gemeente Vlissingen

Groen kleurt de stad Beleidsplan voor het Haagse groen 2005-2015

Groenbeleidsplan Middelburg 2006-2016

Omgevingsplan Zeeland 2006-2012

Recht op groen

Website: www.vlissingen.nl

Website : www.vrom.nl

Verwijderd: Balansboek rood-groen

Verwijderd: De stadsboom¶

Beeldmateriaal: Gemeente Vlissingen, diverse websites